

MIĘDZYNARODOWE SEMINARIUM METODYCZNE
INTERNATIONAL METHODOLOGICAL SEMINAR

Dusza – Umysł – Ciało **Soul – Mind – Body**

Poznań, 12 maja 2023 roku

May 12th, 2023, Poznań, Poland

**Wspólnie działamy
na rzecz Europy
zielonej, konkurencyjnej
i sprzyjającej integracji
społecznej**

**Working together for
a green, competitive
and inclusive Europe**

Międzynarodowe Seminarium Metodyczne:
Dusza – Umysł – Ciało w ramach projektu
„EDU-AKCJA 2022–2023: budowanie strategii
edukacyjnej sprzyjającej społecznej inkluzji oraz
rozwój edukacji zdalnej. Polski, norweski i islandzki
kontekst”.

Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana
Paderewskiego w Poznaniu korzysta
z dofinansowania w wysokości
143 575,20 euro przyznanego przez Islandię,
Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy
EOG. Celem projektu jest zmniejszenie różnic
ekonomicznych i społecznych występujących
w Europejskim Obszarze Gospodarczym
i wzmocnienie trójstronnych relacji między
partnerami w obszarze edukacji poprzez realizację
wspólnych inicjatyw.

Strona programu: www.education.org.pl

International Methodological Seminar is held as
a part of the Project called "EDU-Action 2022–2023:
building an educational strategy supporting social
inclusion and the development of remote education.
Polish, Norwegian and Icelandic context" by
connection environments of Music and Cultural
Education in Poland, Norway and Iceland”.

The Ignacy Jan Paderewski Academy of Music in
Poznań benefits from the funding of 143 575,20 €
granted by Iceland, Liechtenstein and Norway under
the EEA Financing. The aim of "EDU-Action 2022–
2023" is to reduce economic and social differences
within the EEA and to strengthen tripartite
relationships between the partners in the area of
education by carrying out their common initiatives.

Programme web page: www.education.org.pl

Akademia Muzyczna

im. Ignacego Jana Paderewskiego
w Poznaniu

UNIwersytet Medyczny
IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO W POZNANIU

S K I E N
kulturskole

mit

Partnerzy projektu

Grupa partnerska projektu składa się z sześciu instytucji z Polski, Norwegii i Islandii: Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu, Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Uniwersytetu Agder (Norwegia), Skien Kulturskole (Norwegia), Iceland University of the Arts (Islandia), Menntaskóli í Tónlist (Islandia).

Project's partners

The project's partner group consists of six institutions from Poland, Norway, and Iceland: the Ignacy Jan Paderewski Academy of Music in Poznań, Poznan University of Medical Sciences, the University of Agder (Norway), Skien kulturskole (Norway), the Iceland University of the Arts (Iceland), Menntaskóli í tónlist (Iceland).

PROGRAM SEMINARIUM

SEMINAR PROGRAMME

Piątek, 12 maja 2023 roku Friday, May 12th, 2023

Sala 0.08 w Centrum Symulacji Medycznej (Collegium Wrzoska), ul. Rokietnicka 7, 60-806 Poznań
Room 0.08 in the Medical Simulation Center (Wrzosek Collegium), 7 Rokietnicka Street, 60-806 Poznań, Poland

9:00–9:20	Otwarcie seminarium Opening of the seminar	Przywitanie zaproszonych Gości <i>Prodzikan Wydziału Nauk o Zdrowiu</i> <i>prof. UMP dr hab. Ewa Baum</i> Otwarcie Konferencji <i>Prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą</i> <i>prof. dr hab. Michał Nowicki</i>
9:20–9:40	Wykład I Lecture I	Transfer kultury i uwarunkowania mentalne – świat muzyczny w XIX wieku Cultural Transfer and Mindset – On 19 th Century Musical World <i>Prorektor ds. projektów badawczych, promocji i ewaluacji Uczelni</i> <i>prof. AMP dr hab. Mikołaj Rykowski</i>
9:40–10:00	Wykład II Lecture II	O potrzebie edukacji społeczeństwa w zakresie wiedzy suicydologicznej On the need to educate the society in the field of suicidology knowledge <i>prof. AJP dr hab. Adam Czabański</i>
10:00–10:20	Wykład III Lecture III	Skandynawskie wzorce, praca u podstaw i bitwa o kulturę – kilka refleksji z realizacji projektu Edu-Akcja 2022–2023 Scandinavian patterns, work at the foundations and the battle for culture – a few reflections from the implementation of the Edu-Action 2022–2023 project <i>prof. dr hab. Ewa Murawska</i>
10:20–10:40	Wykład IV Lecture IV	Obój – rys historii społecznej i współczesna metodyka gry Oboe – a historical outline and contemporary methodology of playing <i>dr Łukasz Krzemiński</i>
10:40–11:00	Wykład V Lecture V	Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób doświadczających zaburzeń psychicznych okresu okołoporodowego Preventing social exclusion of people experiencing perinatal mental health problems <i>dr Katarzyna Wszółek</i>
11:00–11:20	Przerwa kawowa Coffee break	
11:20–11:40	Wykład VI Lecture VI	Symulacja w edukacji medycznej – nauczanie komunikacji z pacjentem w warunkach symulowanych Simulation in medical education – teaching communication with the patient in simulated conditions <i>dr Maria Nowosadko</i>

11:40–12:00	Wykład VII Lecture VII	Możliwość wykorzystania dynamicznych technik jogi dla redukcji stresu związanego z pracą Ability to use dynamic yoga techniques for reducing work-related stress <i>dr Agnieszka Żok</i>
12:00–12:20	Koncert Concert	Poranek muzyczny - Koncert dla duszy, ciała i umysłu Music morning – A concert for the soul, body and mind <i>Wiktoria Łukaszewska – flet, Katarzyna Janus – saksofon</i>
12:20–13:00	Przerwa na lunch Lunch break	
13:00–13:20	Wykład VIII Lecture VIII	Kształtowanie kompetencji psychospołecznych jako odpowiedź na zagrożenia związane ze stygmatyzacją, uprzedzeniami i wykluczeniem Developing psychosocial competences as a response to threats related to stigma, prejudice and exclusion <i>dr Monika Matecka</i>
13:20–13:40	Wykład IX Lecture IX	Znaczenie uwarunkowań kulturowych dla inkluzji społecznej Importance of cultural determinants for social inclusion <i>prof. UMP dr hab. Ewa Baum</i>
13:40–14:00	Wykład X Lecture X	„Cała klasa tworzy wspólną całość” – doświadczenie nauczyciela w zakresie integracji społecznej poprzez muzykę “The whole class create a common unit” – a teacher’s experience of social inclusion through music „Czułam, że to jego zwycięstwo” – doświadczenie nauczyciela w zakresie integracji społecznej poprzez taniec “I felt it was a victory for him” – a teacher’s experience of social inclusion through dance <i>Professor Ole Andreas Meen i Trine Ørbæk</i>
14:00–14:20	Wykład XI Lecture XI	W kierunku społecznej odpowiedzialności i tolerancji: udział uczniów w projektach muzycznych zaangażowanych społecznie <i>Towards social responsibility and tolerance: student participation in socially engaged music projects</i> <i>Associate Professor Þorbjörg Daphne Hal</i> Dyskusja Discussion
14:20–14:40	Zakończenie seminarium End of the seminar	Podsumowanie i zakończenie seminarium Summary and conclusion of the seminar

STRESZCZENIA
ABSTRACTS

Transfer kultury i uwarunkowania mentalne – świat muzyczny w XIX wieku

Cultural Transfer and Mindset – On 19th Century Musical World

Mikołaj Rykowski

Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu
Ignacy Jan Paderewski Academy of Music in Poznan, Poland

Streszczenie

Od czasów renesansu rządy krajów europejskich, różne organizacje, instytucje i osoby prywatne prowadziły szereg działań kulturowo-ekspansywnych mających na celu wspieranie handlu i poszerzanie wpływów politycznych. Ważne było również rekrutowanie miejscowych elit, aby osiągnąć cele polityczne w krajach, które zamierzano zdominować. Jak tego rodzaju polityki wpłynęły na ludzki umysł w kontekście międzykulturowych oczekiwań między Europą a Stanami Zjednoczonymi? Jakie były konsekwencje w dziedzinie muzyki klasycznej, zwłaszcza w XIX wieku? To główne pytania referatu. Badania powstały na kanwie fascynacji autora ideą muzyki jako narzędzia kulturowej negocjacji, terytorium rozmaitych oczekiwań społecznych, zderzania się różnic oraz funkcjonowania niekiedy zabawnych stereotypów.

8

Abstract

Since the Renaissance, the governments of European countries, various organizations, institutions, and private individuals have carried out a series of culturally expansive activities aimed at supporting trade and expanding political influence. It was also important to recruit local elites to achieve political goals in the countries they intended to dominate. How did such policies influence the human mindset in terms of intercultural expectations between Europe and United States? What were the consequences in the field of classical music, especially in the 19th century? These are the major questions of the paper. This research originated from the author's fascination with the idea of music as a tool for cultural negotiation, a territory of various expressions of cultural expectations, meeting points of differences, and sometimes humorous stereotypes.

O potrzebie edukacji społeczeństwa w zakresie wiedzy suicydologicznej

On the need to educate the society in the field of suicidology knowledge

Adam Czabański

Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim
The Jacob of Paradies University

Streszczenie

W latach 2019–2022 liczba samobójstw w Polsce ustabilizowała się, jednak nastąpił duży wzrost liczby samobójstw i prób samobójczych wśród dzieci i młodzieży do 18. roku życia. Istnieje więc potrzeba, aby upowszechnić w Polsce wiedzę z zakresu suicydologii, zwłaszcza wiedzę dotyczącą rozpoznawania oznak zagrożenia zachowaniem samobójczym i wiedzę na temat profilaktyki samobójstw, łącznie z interwencją kryzysową. Wśród polskich ekspertów z zakresu suicydologii pojawia się przekonanie o potrzebie wprowadzenia w programach studiów na wybranych kierunkach studiów przedmiotu „suicydologia”. Dotyczy to zwłaszcza takich kierunków, jak: pedagogika, psychologia, medycyna, weterynaria i dziennikarstwo, ale również wielu innych. Nadzieją napawają działania ekspertów pracujących nad Programem Zapobiegania Zachowaniom Samobójczym w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025, w którym przewiduje się szkolenie poszczególnych grup zawodowych w zakresie wiedzy suicydologicznej.

9

Abstract

In 2019–2022, the number of suicides in Poland stabilized, but there was a large increase in the number of suicides and suicide attempts among children and adolescents up to 18 years of age. Therefore, there is a need to disseminate knowledge in the field of suicidology in Poland, especially knowledge on recognizing signs of risk of suicidal behavior and knowledge on suicide prevention, including crisis intervention. Among Polish experts in the field of suicidology, there is a conviction about the need to introduce the subject “Suicidology” in the curricula of selected fields of study. This applies especially to such fields as Pedagogy, Psychology, Medicine, Veterinary Medicine and Journalism, but also many others. The activities of Experts working on the Suicide Behavior Prevention Program for 2021–2025 give hope, which provides for training of individual professional groups in the field of suicidology knowledge.

Skandynawskie wzorce, praca u podstaw i bitwa o kulturę – kilka refleksji z realizacji projektu Edu-Akcja 2022–2023

Scandinavian patterns, work at the foundations and the battle for culture – a few reflections from the implementation of the Edu-Action 2022–2023 project

Ewa Murawska

Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu
Ignacy Jan Paderewski Academy of Music in Poznan, Poland

Streszczenie

Z perspektywy ponad 2500 km, jakie dzielą Polskę i Islandię, system edukacji muzycznej na wyspie jawi się jako bliski doskonałości. Podobnie ma się rzecz z Norwegią, w której muzyka stanowi także ważną część edukacji kulturowej w ogóle.

Popularność nauki gry na instrumencie lub śpiewu w istocie jest rodzajem skandynawskiego fenomenu (aczkolwiek warto też zauważyć, że jest to możliwe dzięki dobrej sytuacji ekonomicznej mieszkańców tego regionu Europy). Co istotne, powszechność nauki muzyki niewątpliwie przyczynia się do holistycznego rozwoju dzieci i młodzieży i stanowi świetną formę arteterapii osób dojrzałych. Nade wszystko jednak powstaje w ten sposób tradycja muzyczna w postaci istnienia wielogeneracyjnej, kompetentnej publiczności. Wszak dorosły, który ma za sobą lata edukacji muzycznej, nawet jeśli nie doprowadziły one do zawodu muzyka, z pewnością doceni talent, pracowitość i sztukę muzyków.

Jak wskazuje szereg badań, np. Maxa Webera, społeczeństwo lepiej wykształcone ma szansę zbudować wyższy wskaźnik PKB, a zatem bitwa o kulturę w Polsce powinna się szybko rozpocząć.

Abstract

From the perspective of over 2,500 km separating Poland and Iceland, the music education system on the island appears to be close to perfection. The same applies to Norway, where music is such an important part of cultural education in general.

The popularity of learning to play an instrument, or to sing, is in fact a kind of Scandinavian phenomenon (although it is also worth noting that it is possible thanks to the good economic situation of the inhabitants of this region of Europe). Importantly, the universality of learning music undoubtedly contributes to the holistic development of children and youth, and is a great form of art therapy for mature people. Above all, however, a musical tradition is created in this way in the form of the existence of a multi-generational, competent audience. After all, an adult who has years of musical education behind him, even if they did not lead to the profession of a musician, will certainly appreciate the talent, diligence and craftsmanship of musicians.

As indicated by a number of studies, e.g. by Max Weber, a better educated society has a chance to build a higher GDP rate, and therefore the battle for culture in Poland should begin quickly.

Obój – rys historii społecznej i współczesna metodyka gry

Oboe – a historical outline and contemporary methodology of playing

Łukasz Krzemiński

Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu
Ignacy Jan Paderewski Academy of Music in Poznan, Poland

Streszczenie

Celem rozdziału będzie odpowiedź na pytanie, dlaczego obój jest instrumentem słabo rozpoznawalnym w świadomości społecznej i jakie są tego przyczyny. Następnie zaprezentowany zostanie rys historii społecznej oboju i współczesna metodyka gry na tym instrumencie w Akademii Muzycznej w Poznaniu. Wyodrębnione zostaną najważniejsze obszary, na których powinna być skoncentrowana lekcja, tj.: zagadnienia prawidłowego oddychania, stroika, intonacji, roli nauczyciela oraz wyrazu artystycznego. Kursy mistrzowskie będą przykładem sytuacji, w których zostanie przedstawiona argumentacja za zastosowaniem przez prowadzących technik inkluzywnych.

Abstract

Our aim in this chapter is to answer the question why oboe continues to be barely recognizable in social perception and analyze principal reasons for this. Not only have we outlined an effective oboe playing instructional methodology applied at the Academy of Music in Poznań, but also distinguished the main topics to be covered during a class, such as: proper breathing, intonation, as well as repertoire and means of artistic expression selection, etc. Relying on the analysis of master classes we have presented a justification for applying inclusive techniques in oboe teaching as well as promoting an individual's development reflecting their psychosocial situation.

11

Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób doświadczających zaburzeń psychicznych okresu okołoporodowego

Preventing social exclusion of people experiencing perinatal mental health problems

Katarzyna Wszótek¹, Agnieszka Zawiejska², Ewa Baum^{3,4}, Maria Nowosadko⁵, Monika Matecka⁶, Marek Dąbrowski⁷, Małgorzata Pięt⁸, Małgorzata Piskorz-Szymendera⁸, Joanna Żurawska⁸, Małgorzata Wojciechowska⁸, Patrycja Marciniak-Stępak^{2,9}, Michał Nowicki¹⁰

¹ Klinika Zdrowia Matki i Dziecka, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Department of Maternal and Child's Health, Poznan University of Medical Sciences, Poland

² Zakład Symulacji Medycznej, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Department of Medical Simulation, Poznan University of Medical Sciences, Poland

³ Katedra Nauk Społecznych i Humanistycznych, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Department of Social Sciences and the Humanities, Poznan University of Medical Sciences, Poland

⁴ Zakład Filozofii Medycyny i Bioetyki, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Division of Philosophy of Medicine and Bioethics, Poznan University of Medical Sciences, Poland

⁵ Studium Języków Obcych, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Foreign Language Studies, Poznan University of Medical Sciences, Poland

⁶ Zakład Terapii Zająciowej, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Department of Occupational Therapy, Poznan University of Medical Sciences, Poland

⁷ Zakład Edukacji Medycznej, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Department of Medical Education, Poznan University of Medical Sciences, Poland

⁸ Zakład Praktycznej Nauki Położnictwa, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Faculty of Practical Midwifery Study, Poznan University of Medical Sciences, Poland

⁹ Klinika Onkologii, Hematologii i Transplantologii Pediatricznej, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Department of Pediatric Oncology, Hematology and Transplantology, Poznan University of Medical Sciences, Poland

¹⁰ Zakład Histologii i Embriologii, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Department of Histology and Embryology, Poznan University of Medical Sciences, Poland

12

Streszczenie

Wstęp. Osoby dotknięte zaburzeniami psychicznymi nadal zmagają się nie tylko z trudnościami związanymi z chorobą, ale doświadczają również stygmatyzacji i wykluczenia na różnych płaszczyznach.

Cel. Celem badania była ocena wiedzy, postaw i przekonań dotyczących depresji wśród położnych i studentów położnictwa.

Materiał i metody. Badaniem ankietowym w formie papierowej lub internetowej objęto 297 położnych i 90 studentów położnictwa. Kwestionariusz składał się z 32 pytań dotyczących przekonań na temat trudności, z jakimi mogą borykać się położne w zakresie problemów zdrowia psychicznego w czasie ciąży, dotyczących pacjentkę i jej rodzinę, 20 pytań służących ocenie wiedzy uczestników na temat terapii depresji w odniesieniu do populacji ogólnej i kobiet w ciąży oraz 9 pytań dotyczących poglądów uczestników na temat stygmatyzacji spowodowanej chorobą. Zachęcono respondentów do podzielenia się refleksjami i spostrzeżeniami, jakie pojawiły się u nich podczas wypełniania kwestionariusza.

Wyniki. Wiek ankietowanych wynosił 32,8 roku ($\pm$ 9,8), czas aktywności zawodowej 10,6 roku ($\pm$ 18,4), tylko 2 respondentów było płci męskiej (jeden nadal studiował, drugi był aktywnym zawodowo położnym). 93,8% badanych nie zgadzało się lub zdecydowanie nie zgadzało się ze stwierdzeniami stygmatyzującymi typu: „depresja jest oznaką słabości”, „depresja nie jest prawdziwą chorobą” (nie zgadzam się lub zdecydowanie się nie zgadzam – 94,8%), „lepiej unikać osób z depresją, żeby samemu na nią nie zachorować” (nie zgadzam się lub zdecydowanie się nie zgadzam – 96,3%). Wśród refleksji pojawiły się spostrzeżenia dotyczące zaobserwowania przez ankietowanych wykluczania chorych na depresję ze społeczeństwa.

Wnioski. Położne dostrzegają znaczenie zdrowia psychicznego w okresie okołoporodowym. Studentki oraz położne nie cechują się postawami wskazującymi na stygmatyzację, wyrażają natomiast potrzeby edukacyjne w zakresie postępowania z pacjentkami doświadczającymi zaburzeń psychicznych w okresie okołoporodowym. Respondenci dostrzegają lekceważenie i bagatelizowanie problemu depresji oraz wskazują na istnienie mechanizmu wykluczania społecznego kobiet chorujących na depresję w okresie okołoporodowym.

Badanie było finansowane z funduszy otrzymanych od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach funduszy EOG (nr EOG/19/K4/W/0025).

Abstract

Background. People affected by mental disorders not only continue to struggle with the difficulties of their illness, but also experience stigma and exclusion at various levels.

Aim. The aim of this study was to assess knowledge, attitudes and beliefs about depression among midwives and midwifery students.

Material and methods. 297 midwives and 90 midwifery students were surveyed by paper or online questionnaire. The questionnaire consisted of 32 questions on beliefs about the difficulties midwives may face in dealing with mental health problems during pregnancy affecting the patient and her family, 20 questions to assess participants' knowledge of depression treatment in relation to the general population and pregnant women, and 9 questions on participants' views on the stigma caused by the illness. Respondents were encouraged to share their reflections and perceptions as they completed the questionnaire.

Results. The age of the respondents was 32.8 years ($\pm$ 9.8), duration of professional activity 10.6 years ($\pm$ 18.4), only 2 respondents were male (one was still studying, the other was an active midwife). 93.8% of the respondents disagreed or strongly disagreed with stigmatising statements such as: “depression is a sign of weakness”, “depression is not a real illness” (disagree or strongly disagree – 94.8%), “it is better to avoid people with depression in order not to get it yourself” (disagree or strongly disagree – 96.3%). Among the reflections, there were observations about respondents' observation of the exclusion of depressed patients from society.

Conclusions. Midwives recognise the importance of perinatal mental health. Students and midwives are not characterised by attitudes indicating stigma, but express educational needs in dealing with patients experiencing mental disorders in the perinatal period. Respondents perceive that the problem of depression is disregarded and trivialised and indicate the existence of a mechanism of social exclusion of women suffering from depression in the perinatal period.

The study was funded from Iceland, Liechtenstein and Norway under the EEA funds (No EOG/19/K4/W/0025).

Symulacja w edukacji medycznej – nauczanie komunikacji z pacjentem w warunkach symulowanych

Simulation in medical education – teaching communication with the patient in simulated conditions

Patrycja Marciniak-Stępak¹, Maria Nowosadko²

¹ Zakład Symulacji Medycznej, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Zakład Edukacji Medycznej, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Department of Medical Simulation, Poznan University of Medical Sciences, Poland
Department of Pediatric Oncology, Hematology and Transplantology,
Poznan University of Medical Sciences, Poland

² Studium Języków Obcych, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Foreign Language Studies, Poznan University of Medical Sciences, Poland

Streszczenie

Zmiany społeczne, jakie obserwujemy na przestrzeni ostatnich lat, inspirują do innego sposobu patrzenia na edukację medyczną. Nauczanie zawodów medycznych wymaga bezpośredniego kontaktu z pacjentem, co z różnych powodów – zwiększenia liczby studentów, modyfikacji sposobu opieki nad pacjentami, ograniczonym dostępem do określonych „typów” pacjentów itd. – jest coraz trudniejsze. W związku z tym edukacja medyczna poszukuje bardziej skutecznych metod dydaktycznych umożliwiających nauczanie umiejętności oraz kształtowanie postaw wśród studentów różnych kierunków medycznych.

Jedną z takich metod jest symulacja medyczna. Daje ona bardzo szerokie możliwości w kształceniu studentów. Jej ogromną zaletą jest fakt, że bez negatywnych konsekwencji student może popełniać błędy, analizować je oraz wyciągać wnioski. Należy podkreślić, że największą wartość edukacyjną ma omówienie, tzw. debriefing, który jest kluczowym elementem każdej aktywności z wykorzystaniem symulacji. Popełnianie błędów jest naturalnym elementem procesu uczenia się, jednak ważne, aby konstruktywnie przeanalizować napotkane trudności, ponieważ tylko taki sposób kształcenia przygotowuje studentów do pracy z pacjentem, ograniczając ryzyko niekorzystnych zdarzeń. Błędy medyczne są przyczyną wielu zgonów na świecie; bez wątplenia jedną z przyczyn ich popełniania jest wadliwy system edukacji. Na korzyść kształcenia wykorzystującego symulację medyczną przemawia również to, że dzięki warunkom symulowanym, nauczyciel może zaplanować realizację określonych sytuacji klinicznych, dzięki czemu studenci mają okazję zetknąć się z najbardziej wartościowymi na ich etapie edukacji przypadkami, a nie pacjentami obecnymi i dostępnymi podczas zajęć na oddziale czy poradni.

Abstract

The social changes we have observed over the last few years inspire a different perspective on medical education. Teaching healthcare professions requires direct contact with the patient, which is increasingly difficult for various reasons – increasing the number of students, changing the way patients are cared for, and limited access to certain "types" of patients. Therefore, medical education is looking for more effective didactic methods for teaching skills and shaping attitudes among students of various medical faculties.

One such method is medical simulation. It gives extensive possibilities in educating students. Its great advantage is that without negative consequences, the student can make mistakes, ana-

lyze them and draw conclusions. The so-called debriefing discussion is a crucial element of any activity using simulation. Making mistakes is a natural part of the learning process. However, it is crucial to constructively analyze the difficulties encountered because only this way of education prepares students to work with the patient, reducing the risk of adverse events. Medical errors cause many deaths in the world – undoubtedly, one of the reasons for committing them is a faulty education system. The advantage of education using medical simulation is also the fact that thanks to simulated conditions, the teacher can plan the implementation of specific clinical situations, thanks to which students will come into contact with the most valuable cases at their stage of education, and not with patients present and available during classes in the ward or clinic.

Możliwość wykorzystania dynamicznych technik jogi dla redukcji stresu związanego z pracą

Ability to use dynamic yoga techniques for reducing work-related stress

Agnieszka Żok

Zakład Filozofii Medycyny i Bioetyki, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Division of Philosophy of Medicine and Bioethics

15

Streszczenie

Współczesna sytuacja na świecie – pandemia COVID-19 oraz wojna tuż przy granicy Unii Europejskiej, przyczynia się do wielu stresów i niepokojów. Podczas lockdownów niepokój wiązał się z troską o zdrowie oraz ryzykiem utraty dochodów. Obecny stres wiąże się z niepewną sytuacją polityczną oraz utratą podstawowego dla utrzymania dobrostanu poczucia bezpieczeństwa. Sytuacja ta pogłębia problem wypalenia zawodowego, które jest coraz częściej diagnozowane. Obecnie stres zawodowy jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych na świecie problemów zdrowotnych związanych z pracą. Stres zawodowy jest dobrze udokumentowany, a jego konsekwencje są ryzykowne dla zdrowia fizycznego i psychicznego.

Badania wykazują, że aktywność fizyczna oraz techniki mindfulness mogą skutecznie redukować stres, lęk oraz niwelować stany depresyjne. Współczesna joga jest aktywnością fizyczną, która łączy pracę z ciałem z technikami oddechowymi oraz uważnością, może zatem mieć zastosowanie zarówno do poprawienia sprawności fizycznej, jak również zredukować stres. Wyniki przeprowadzonego badania wskazują, że stres jest częstą motywacją do podejmowania praktyki jogi. Respondenci deklarują również, iż redukcja stresu stanowi jeden z efektów praktyki jogi wraz ze wzmocnieniem oraz poprawą elastyczności ciała.

Interwencja dynamicznymi formami jogi może skutecznie zredukować stres, głównie dzięki fizycznym elementom praktyki, co potwierdzają badania naukowe. Ważnym wydaje się podkreślenie, iż nie występują przeciwwskazania do uzupełniania praktyką jogi terapii farmakologicznych. Praktyka jogi może być zalecana zarówno osobom zdrowym jak i chorującym. Sama interwencja jogą jest nisko kosztowna i nie odnotowano skutków ubocznych.

Abstract

The contemporary global situation – the COVID-19 pandemic and the war right on the border of the European Union – is contributing to a lot of stress and anxiety. During the lockdowns, anxiety was associated with health concerns and the risk of loss of income. Current stress relates to political uncertainty and the loss of a sense of security fundamental to maintaining well-being. This situation exacerbates the problem of occupational burnout, which is increasingly being diagnosed. Today, occupational stress is one of the most prevalent work-related health problems worldwide. Occupational stress is well documented, and its consequences are risky for physical and mental health.

Research shows that physical activity and mindfulness techniques can effectively reduce stress, anxiety, and depressive states. Modern yoga is a physical activity that combines bodywork with breathing techniques and mindfulness, so it can be used to both improve fitness and reduce stress. The survey results indicate that stress is a popular motivation for taking up yoga practice. Respondents also declare that stress reduction is one of the effects of yoga, strengthening and improving body flexibility.

As confirmed by scientific studies, intervention with dynamic forms of yoga can effectively reduce stress, mainly due to the physical elements of the practice. It seems important to emphasize that there are no contraindications to supplementing the practice of yoga with drug therapies. Yoga practice can be recommended for both healthy and sick people. The yoga intervention is low-cost, and no side effects have been reported.

Kształtowanie kompetencji psychospołecznych jako odpowiedź na zagrożenia związane ze stygmatyzacją, uprzedzeniami i wykluczeniem

Developing psychosocial competences as a response to threats related to stigma, prejudice and exclusion

Monika Matecka

Zakład Terapii Zajęciowej, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Poznan University of Medical Sciences, Department of Occupational Therapy

Streszczenie

Zakorzenie w środowisku społecznym i związana z tym możliwość zaspokajania potrzeb oraz uzyskania wsparcia to wątki obecne w całym cyklu życia człowieka. Jako istoty społeczne i dialogiczne potrzebujemy obecności innych, włączenia w różne kręgi troskliwości.

Pozostawanie poza kręgami troskliwości wpływa destrukcyjnie na dobrostan psychiczny i społeczny człowieka – jego samoocenę, poczucie atrakcyjności interpersonalnej, postrzeganie sensu i znaczenia własnego życia.

Wyzwaniem, które wydaje się wciąż aktualne, jest kształtowanie i rozwijanie umiejętności umożliwiających dzieciom i nastolatkom współtworzenie kręgów troskliwości, otwartych na odmiennosc i osobność drugiego człowieka.

Abstract

Being rooted in a social environment and the associated opportunity to meet needs and receive support are threads present throughout the human life cycle. As social and dialogical beings, we need the presence of others, inclusion in various circles of care.

Remaining outside the circles of care has a destructive effect on a person's psychological and social well-being – their self-esteem, their sense of interpersonal attractiveness, their perception of the meaning and significance of their own life.

The challenge, which seems to be still valid, is to shape and develop skills that enable children and adolescents to co-create circles of care, open to the other's difference and individuality.

Znaczenie uwarunkowań kulturowych dla inkluzji społecznej

Importance of cultural determinants for social inclusion

Ewa Baum

Katedra Nauk Społecznych i Humanistycznych, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Zakład Filozofii Medycyny i Bioetyki, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Department of Social Sciences and the Humanities, Poznan University of Medical Sciences, Poland
Division of Philosophy of Medicine and Bioethics, Poznan University of Medical Sciences, Poland

17

Streszczenie

Współczesny świat jest ogromnie zróżnicowany pod względem kulturowym; taki był od zawsze. Kultura wywiera wpływ na nasze życie codzienne, także w sferze zdrowotnej. Przyjmowanie przez kraje europejskie kolejnych fal migrantów sprawia, że szczególnego znaczenia nabierają programy zmierzające do integrowania ich z miejscowym społeczeństwem. Ich skuteczność uzależniona jest w poważnym stopniu od uwzględnienia w tym procesie odmienności kulturowych i zapewnienia różnego rodzaju świadczeń z zakresu zabezpieczenia społecznego. Zwłaszcza, w dobie pandemii i traumatycznych niekiedy doświadczeń, opieki zdrowotnej, uznawanej obok dostępu do edukacji czy pracy za warunek podstawowy odczuwania dobrostanu społecznego. Znajomość wybranych uwarunkowań kulturowych przez personel medyczny jest jednym z czynników sprzyjających budowaniu społecznej inkluzji.

Abstrakt

The modern world is immensely culturally diverse; it has always been so. Culture impacts our everyday life, including the area of health. The reception of successive waves of migrants by European countries makes programmes aimed at integrating them into the local society significant. Their effectiveness depends significantly on considering cultural differences and providing various social security benefits. Especially during pandemics and sometimes traumatic experiences, health care and access to education or work are considered primary conditions for experiencing social well-being. Healthcare professionals' knowledge of selected cultural backgrounds is one of the factors contributing to building social inclusion.

„Cała klasa tworzy wspólną całość” – doświadczenie nauczyciela w zakresie integracji społecznej poprzez muzykę

“The whole class create a common unit” – a teacher’s experience of social inclusion through music

Ole Andreas Meen¹, Trine Ørbæk²

¹ Szkoła Kultury w Skien
Skien Cultural School, Norway

² Uniwersytet Południowo-Wschodniej Norwegii
University of South-Eastern Norway

Streszczenie

Szkoła Kultury w Skien otrzymała nowe wytyczne od Rady Miasta Skien, aby zwiększyć nacisk na integrację, działalność transkulturową i integrację (przyjęte przez Radę Miasta w 2013 roku). Projekt DICU oznacza różnorodność, integrację, kulturę i jedność i został utworzony, aby sprostać określonymu zadaniu. Głównym celem jest promowanie równych wartości wśród młodych ludzi uczestniczących w działaniach kulturalnych i artystycznych, niezależnie od sytuacji ekonomicznej i pochodzenia ich rodziców.

Pytanie: W jaki sposób, zdaniem nauczycieli, muzyka może być metodą integracji społecznej?

W celu zgłębienia tego zagadnienia posłużymy się deweyowską koncepcją doświadczenia, doświadczenia estetycznego i edukacji demokratycznej. Aby uchwycić cielesne i emocjonalne wymiary doświadczeń uwzględnimy również koncepcje Fuchsa dotyczące muzykalności społecznej i emocji cielesnych.

Stosujemy podejście jakościowe narracji sensorycznej do materiału, który składa się z fragmentów notatek z refleksjami, które nauczyciele napisali pod koniec projektu MIKS. Wielu badaczy uważa notatki z refleksjami za odpowiednią metodę uzyskania dostępu do refleksji nauczycieli na temat ich praktyki badawczej. Nauczyciele zostali poproszeni o napisanie opisu sytuacji, w której doświadczyli integracji społecznej i aktywności transkulturowej.

Dzięki analizie narracji sensorycznej badanie to wyjaśnia, w jaki sposób muzyka może być metodą integracji społecznej. Po pierwsze, dzięki muzyce przeszłe doświadczenia nauczycieli i uczniów zostały odtworzone poprzez ich zbiorowe wspomnienia ciała, kiedy zaczęli podążać za rytmem, tworzyć dźwięki i poruszać swoimi ciałami. Po drugie, będąc częścią wspólnego procesu tworzenia sensu, nauczyciele i uczniowie stworzyli nowe sposoby tworzenia rytmów, dźwięków i ruchów, które stały się częścią pamięci każdego z nich, ale także częścią ich zbiorowych wspomnień o byciu częścią tej grupy. Po trzecie, w trakcie tego procesu wszyscy uczniowie rozwinęli społeczną muzykalność, która pozwoliła im na wzajemne włączenie przy działaniu, jak i przy ponownym spotkaniu – tak jak w tej sytuacji.

Ustalenia te otwierają drogę do dyskusji o tym, jak i czego uczyć w ramach muzyki w szkołach kultury w odniesieniu do integracji społecznej.

Abstract

Skien Cultural school has received new guidelines from the Skien City Council to increase its focus on inclusion, transcultural activity and integration (adopted by City Council in 2013). The DICU-project stands for diversity, integration, culture and unity, and was established to accom-

moderate the given task. The central aim is to promote equal values among young people participating in cultural and artistic activities, regardless of their parents' economic circumstances and background.

Question: How, according to teachers, can music be a method of social inclusion?

In order to explore this question, we will use Dewey's concept of experience, aesthetic experience and democratic education. To grasp the bodily and emotional dimensions of the experiences we will also include Fuchs' concepts of social musicality and bodily emotions.

We apply a sensory narrative qualitative approach to the data material that consists of extracts from reflections notes teachers wrote at the end of the MIKS-project. Reflection notes are considered by several researchers to be a suitable method to get access to teachers' reflections on their research practice. The teachers were asked to write tick descriptions of a situation where they experienced social inclusion and transcultural activity.

Through a sensory narrative analysis this study illuminates how music may be a method of social inclusion. First, through music, the teachers' and students' past experiences were re-enacted through their collective body memories when they started to follow the rhythms, create sound and move their bodies. Second, by being part of a shared participatory sense-making process, the teachers and the students also created new ways of creating rhythms, sounds and movements that became part of each body memory, but also part of their collective body memories of being specifically part of this group. Third, during this process, all the students developed a social musicality that enabled them to include each other in both the activity and when they meet again – as in this situation.

These findings pave the way for discussions about how and what to teach music in cultural schools in relation to social inclusion.

„Czułam, że to jego zwycięstwo” – doświadczenie nauczyciela w zakresie integracji społecznej poprzez taniec

**“I felt it was a victory for him” – a teacher’s
experience of social inclusion through dance**

Ole Andreas Meen¹, Trine Ørbæk²

¹ Szkoła Kultury w Skien
Skien Cultural School, Norway

² Uniwersytet Południowo-Wschodniej Norwegii
University of South-Eastern Norway

Streszczenie

Szkoła Skien Cultural otrzymała nowe wytyczne od Rady Miasta Skien, aby zwiększyć nacisk na integrację, działalność transkulturową i integrację (przyjęte przez Radę Miasta w 2013 roku). I daje priorytet dzieciom mniejszościowo-językowym i dzieciom narażonym na ubóstwo i problemy z integracją.

Pytanie: W jaki sposób, zdaniem nauczycieli, taniec może być metodą integracji społecznej?

Aby zbadać to zagadnienie, wykorzystujemy koncepcję uznania i szacunku Honnetha oraz fenomenologię tańca Pilbäcka.

Stosujemy sensoryczne, narracyjne podejście jakościowe do materiału, który składa się z fragmentów notatek refleksyjnych, napisanych przez nauczycieli na koniec projektu. Notatki refleksyjne są uważane przez wielu badaczy za odpowiednią metodę uzyskania dostępu do refleksji nauczycieli na temat ich praktyki badawczej. Nauczyciele ze szkoły kultury zostali poproszeni o stworzenie opisu sytuacji, w której doświadczyli włączenia społecznego i aktywności transkulturowej.

Poprzez sensoryczną, tematyczną analizę narracyjną badanie to ukazuje, w jaki sposób taniec może być metodą integracji społecznej. Po pierwsze, pozwalając uczniowi tańczyć, nauczyciel wyraża również to, jak ceni sobie wiedzę ucznia, jego umiejętności i cechy ruchowe. W ten sposób nauczanie jest wypełnione empatią i emocjonalnym oddaniem, które są warunkami wstępnymi integracji społecznej. Po drugie, wyniki tego badania pokazują również, jak afektywne i emocjonalne doświadczenia nauczyciela związane z byciem w sytuacji odtwarzają jego własne doświadczenia z bycia uczniem w podobnym projekcie i jak to na niego wpływa, nawet dzisiaj. Ilustruje to, jak jako ludzie doświadczamy świata poprzez nasze ciało i pomiędzy ciałami. Ta trwająca cieleśna interakcja wpływa zarówno na nauczyciela, jak i na ucznia w konkretnej sytuacji, ale została również uwzględniona w ich muzykalności społecznej. Po trzecie, docenienie tańca jako wyrazu subiektywnego, przeżywanego ciała oraz jako wyrazu doświadczeń uczniów związanych ze spotkaniem z innymi osobami w sali, toruje drogę do zrozumienia nauki tańca, który nie polega tylko na wykonywaniu kroków, ale jest sposobem uczenia się bycia włączonym w kontekst społeczny i kulturowy.

Abstract

Skien Cultural school has received new guidelines from the Skien City Council to increase its focus on inclusion, transcultural activity and integration (adopted by City Council in 2013). And shall give minority- language children and children being exposed to poverty and inclusion problems priority.

Question: How, according to teachers, can dance be a method of social inclusion?

In order to explore this question, we use Honneth's concept of recognition and respect and Pilbäck's phenomenology of dance.

We apply a sensory narrative qualitative approach to the data material that consists of extracts from reflections notes teachers wrote at the end of the project. Reflection notes are considered by several researchers to be a suitable method to get access to teachers' reflections on their research practice. The teachers in the culture school were asked to write tick descriptions of a situation where they experienced social inclusion and transcultural activity.

Through a sensory thematic narrative analysis this study illuminates how dance may be a method of social inclusion. First, by allowing the student to dance, the teacher also expresses how she values his knowledge, skills, and movement qualities. Thus, her teaching is filled with empathy and emotional devotion, which are the prerequisites of social inclusion. Second, the results of this study also show how the teacher's affective and emotive experiences of being in the situation recreate her own experiences of being a student in a similar project, and how this affects her, even today. This illustrates how, as humans, we experience the world through our body, and in-between bodies. This ongoing bodily interaction affects both the teacher and the student in the specific situation but has also been included in their social musicality. Third, valuing dance as an expression of the subjective, lived body and as an expression of the students' experience of encounter with the others in the room paves the way for an understanding of learning dance that is not just about doing steps, but as a way of learning to be included in a social and cultural context.

W kierunku społecznej odpowiedzialności i tolerancji: udział uczniów w projektach muzycznych zaangażowanych społecznie

Towards social responsibility and tolerance: student participation in socially engaged music projects

Porbjörg Daphne Hall

Wydział Muzyki, Islandzki Uniwersytet Sztuki
Department of Music, Icelandic University of the Arts

Streszczenie

Wykład ma na celu zbadanie wpływu projektów muzycznych zaangażowanych społecznie na studentów podejmujących studia muzyczne. Koncentruje się na zbadaniu, czy i w jaki sposób udział w warsztatach muzycznych z różnymi grupami może rozwinąć wśród studentów muzyki aktywną odpowiedzialność społeczną i umożliwić im sensowną współpracę z ludźmi z różnych środowisk społecznych, politycznych i kulturowych. Próbuje odkryć, w jaki sposób zajęcia muzyczne mogą sprzyjać unikalnym ścieżkom empatii, tolerancji i zrozumienia. Zostanie to zbadane poprzez studium przypadku dotyczące projektu Korda Samfónía w Islandii, będącego efektem współpracy między firmą użyteczności publicznej MetamorPhonics, trzema ośrodkami rehabilitacji zawodowej, Hugarafł (organizacją pozarządową wspierającą zdrowie psychiczne), Islandzkim Uniwersytetem Sztuki i Islandzką Orkiestrą Symfoniczną. Zajmując się interakcjami między osobami dorosłymi w okresie rekonwalescencji, studentami i muzykami jako twórcami muzycznymi i wykonawcami w kontekście warsztatów muzycznych, rozdział ten dostarczy nowych odkryć dotyczących społecznego wykorzystania i znaczenia społecznie wpływowych projektów muzycznych w kontekście studentów muzyki w szkolnictwie wyższym. Zastosowana metodologia to metoda mieszana, wykorzystująca obserwację uczestników warsztatów, ankiety i wywiady jakościowe.

Abstrakt

The lecture seeks to explore the impact socially engaged music projects have on students who are undertaking higher education in music. It focuses on exploring if and then how participation in music workshops with diverse groups can develop among music students an active social responsibility and enable them to meaningfully collaborate with people across all social, political, and cultural backgrounds. It attempts to unpack how music activities can foster unique pathways to empathy, tolerance and understanding. This will be explored through a case study on the Korda Samfónía project in Iceland, a collaboration between the community interest company MetamorPhonics, three occupational rehabilitation centres, Hugarafł (a mental health support NGO), Iceland University of the Arts and the Iceland Symphony Orchestra. By attending to the interaction between adults in recovery, students and musicians as musical creators and performers in the context of music workshops the chapter will deliver new findings on social use and significance of socially impactful music projects in the context of music students in higher education. The methodology used is a mixed method approach, applying participant observation in workshops, surveys, and qualitative interviews.

21

WYDAWNICTWO NAUKOWE
UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO
IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO
W POZNANIU

wydawnictwo.ump.edu.pl

ISBN 978-83-7597-450-8

9 788375 974508